

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK IV., ČÍSLO 16

27. září 2007

(za dobrovolné příspěvky)

ROK STÉHO VÝROČÍ BLAHOŘEČENÍ SV. PANÍ ZDISLAVY – PATRONKY RODIN

Tradice Otců

Z kázání svatého biskupa Augustina o pastýřích

Když Pán řekl, co tito pastýři s oblibou dělávají, říká také, na co nedbají. Mezi ovce se šíří nákazy. Zdravé a dobře živé jsou vzácností – takové, které se vydatně živí pravdou a dobře se pasou na pastvinách milosti Boží. Jenže špatní pastýři ani takové ovce neušetří. Jako by nestačilo, že se nestarají o neduživé a slabé, ani o bloudící a ztracené. Nakolik to záleží na nich, hubí i ty silné a tučné.

Ony však přesto žijí, z Božího milosrdenství žijí. Co se však týče špatných pastýřů samých, ti ty ovce zabíjejí. Ptáš se, jak zabíjejí? Tím, že sami špatně žijí a dávají špatný příklad. Anebo je snad nadarmo řečeno Božím služebníku, který má významné místo mezi těmi, kdo patří k nejvyššímu pastýři: Ty sám buď ve všem vzorem správného chování? Anebo jinde: Buď pro věřící vzorem?

Neboť i statná ovce, vidí-li, že jejich představený žije zhusta špatně, a odvrátí-li v té chvíli oči od Božích nařízení a bude hledět na takového člověka, začne si v srdci říkat: „Jestliže takhle žije můj představený, proč pak bych i já nedělala, co dělá on?“ Tak ten pastýř hubí statnou ovci. A hubí-li statnou ovci, co potom dělá s těmi ostatními, když tu, kterou vůbec nemusel vyplávat, ale už ji našel silnou a statnou, svým špatným životem přivedl do záhuby?

Nevěry našich politiků nejsou soukromá věc

Dopady rozvodů jsou veřejnou záležitostí

Nad dnešním úvodníkem jsem se dlouho rozmýšlela. Nejsem novinářka a tak nejsem zvyklá psát do tisku o konkrétních lidech. Žel Bohu, v posledním roce je naše veřejnost doslova bombardována zprávami o nevěrách našich politiků. Novináři začali přešlapovat. Zdá se, že i pro ně – s oblibou propagující uvolněný životní styl – už některé projevy předsedy vlády i představitelů opozice překračují míru.

Většinou se za své výhrady omlouvají a zdůrazňují, že nechťejí narušovat ničí soukromí. Ale jaké soukromí, ptám se? Pánové Topolánek a Paroubek jsou veřejní činitelé, kteří se na své cestě k veřejným funkcím dali veřejně podporovat svými manželkami. Pak je veřejně urazili a ponížili. To není nic soukromého, to je věc veřejná. Navíc obrázek paní Paroubkové, plačící a bezmocně házející kameny po reportérech s kamerou, vypovídá snad nejmíc o tom, jak „férové“ takové rozvody jsou.

Česko, ba ani předválečné Československo nikdy nepatřilo k zemím, kde by nevěra ohrožovala kariéru politika. K podobným zemím patří např. Francie, ba i katolická Itálie. Je opravdu jen náhoda, že právě tyto země tradičně měly silné komunistické strany a jejich intelektuál-

Foto: archivo

ní elity byly komunismu víc než příznivé? Nevím. Je opravdu náhoda, že anglosaské země, kde se nevěra politiků bere poměrně vážně, jsou proti komunistické ideologii odolnější? Nevím. Spíše pocituji určité uznání vůči lidoveckým politikům, kteří – ať už jsou jací jsou – udržují své soukromí v pořádku a neztrapňují své manželky na veřejnosti.

K mému překvapení se k těmto kauzám vyjádřila i jedna z feministek – předsedkyně feministické strany Ulmanová, která v MF Dnes požaduje, aby byli veřejní činitelé za svou veřejně proklamovanou nevěru potrestáni veřejnými pracemi. Víím, myslí to spíše jako vtip. Ale soudce saského zemského soudu

v Bückenburgu Peter Rode zcela bez žertu navrhuje, aby nevěra byla opět trestná. Dokládá to statistikou, podle níž je nevěra hlavním důvodem rozvodů: rozvod je přitom pro rodinu katastrofou a hospodářsky ji zruinuje. Rode uvádí, že ve všech případech mladých pachatelů trestných činů byli jejich rodiče rozvedeni.

Tím spíše je nevěra ničivá pro kvalitu veřejného života. Politici představitelé, kteří ji obhajují téměř jako zásluhu, poškozují veřejný život.

Není i toto důvod, proč bychom měli křesťanská stanoviska prosazovat i ve veřejné oblasti?

Michaela Freiová

ZPRÁVY

Papež v Rakousku

Na tři dny přijel 7. září do Rakouska Benedikt XVI. V pátek večer v přítomnosti spolkových i zemských představitelů a diplomatů přednesl řeč, jejímž hlavním důrazem byla ochrana lidského života od početí do přirozené smrti.

Hovořil také o rozšiřování Evropské unie; řekl, že by pro středoevropské země mělo být podnětem k upevnění svobody, právního státu a demokracie. Zdůraznil, že Evropa nesmí zapírat své křesťanské kořeny. Křesťanství je kvásem naší civilizace.

„K evropskému dědictví patří v posledku myšlenková tradice, pro kterou je podstatná vazba mezi vírou, pravdou a rozumem,“ řekl papež závěrem. „Na počátku všech věcí je tvůrčí rozum Boha, který se rozhodl jej s námi sdílet.“

V sobotu dopoledne sloužil papež mši svatou pro poutníky v Mariazell. Také z Valašska, Prahy, Koclířova, Hradce Králové, Brna, Českých Budějovic, Sokolova a z Fatimského apoštolátu přijeli poutníci v autobusech, ale i pěši a na kolech.

Papež zde vzpomněl na starou střední Evropu, která vyzývala „Velkou Matku Rakouska“ i „Královnou Maďarů a Slovany“. V kázání řekl: „Země ztratí naději

teprve tehdy, když vyhasnou síly lidského srdce a rozumu, osvíceného srdcem, když nad ní nebude zářit tvář Boží.“

Odpoledne mluvil papež s kněžími a řeholníky. Hovořil o třech evangelních radách – chudoby, čistoty a poslušnosti. Řekl, že otázka chudoby se musí opět stát záležitostí vážného zpytování svědomí. Čistota podle něho není absencí vztahů, ale naopak intenzivním vztahem k živému Bohu. Poslušnost je vstupem do Boží vůle, která se pak stává naší pravou identitou.

V neděli sloužil papež dopolední mši svatou ve svatoštěpánské katedrále. V kázání připomněl slova mučedníků z afrického Abitene, kteří – přistiženi při tajné nedělní mši svaté – odpověděli na otázku, proč slaví mši, když je zakázána: *Sine dominico non possumus!* Pro tyto křesťany byla mše svatá vnitřní nutností, bez níž je život prázdň. Papež zdůraznil nutnost nedělní účasti na bohoslužbě, která dává životu směr a obsah.

Bohoslužeb se zúčastnily tisíce lidí. Nacionalisté z hnutí „My jsme církev“ byli vždy přítomni s hesly odmítajícími ochranu života.

Kathnet, WAF Fatima, ČT

Floridský kazatel vyzval Usámu k pokání

Americký televizní kazatel Bill Keller zaslal Usámovi bin Ládínovi video-poselství, v němž ho vyzývá k pokání a ke konverzi ke křesťanství.

„Podívej se na sebe, podívej se na svůj život! Žiješ jako štvaná koza v jeskyních, totálně závislý na malé skupince lidí. V kterékoli chvíli tě jeden z nich může zradit tak, jako Jidáš zradil Krista, a přijdeš o život!“ říká Keller; nazývá Usámu „zbabělcem“ a „nástrojem satanovým“.

„Až umřeš, nečekají tě v ráji žádné

panny, jen satan a věčný trest v pekle,“ vysvětluje Keller Usámovi. „Přišel jsem ti ale zvěstovat dobrou zprávu, že ty, i ty, Usámo, můžeš uniknout Božímu hněvu. Bůh tě miluje tak, že poslal Ježíše, aby zemřel za tvé hříchy, za každý tvůj hřích. Ano, Usámo, i ty můžeš být spasen a vstoupit do slávy nebeské.“

Na nátlak islámské skupiny pro lidská práva televizní stanice v Tampě stáhla Kellerův pořad z programu.

WND

Útoky na svobodu vyučování ve Venezuele

Agentura „Pomoc Církvi v nouzi“ zveřejnila rozhovor s venezuelským knězem, který je ředitelem katolické školy. Ten vyjádřil obavy, že vláda v rámci znárodnovacího programu zkonfiskuje katolické školy a zdravotnická zařízení.

Kněz, jehož jméno agentura neuvádí, říká, že stát vyvíjí stále větší tlak na obsah výuky: školy jsou nuceny používat státně schválené materiály a indoktrinace narůstá.

Současně pokračuje kampaň, jež má dehonestovat Církev ve veřejném mínění. Stát útočí na její představitele a tyto útoky jsou stále agresivnější. Napětí mezi oponenty a příznivci politiky prezidenta Cháveze nikdy nebylo tak hluboké. Kněz vyjádřil obavy z občanské války.

„Pomoc Církvi v nouzi“ vyzývá katolíky k modlitbám za Církev ve Venezuele.

ACN

Británie: Konvertité ke křesťanství v nebezpečí

Michael Narir-Alí, biskup z Rochestru, varuje, že stálá kampaň muslimských extrémistů zastrašuje konvertity ke křesťanství a hrozí jim smrtí. Biskup říká, že perzekuce křesťanských konvertitů z islámu je tak rozšířená, že je jen otázkou času, kdy rodiny a příbuzní zahájí proti nim „vraždění ze cti“.

Řekl to „Barnabášovu fondu“, charitativní organizaci, jež se stará o pronásledované křesťany ve světě, a jež odhaduje, že jen v Británii se ročně odehraje asi tisíc útoků proti těmto konvertitům.

Biskup obvinil muslimské vůdce, že neučí své stoupence pojetí náboženské svobody v Británii. Podle něho je potřeba naučit je respektovat občanské svobody včetně lidského práva vyznávat víru, o níž jsou přesvědčeni, a změnit náboženství, považují-li to za správné.

Podle „Barnabášova fondu“ jsou konvertité pronásledováni, počínaje pliváním na ulici a konče útoky gangů, které je zabíjejí. Je pravděpodobné, že ženy jsou kvůli konverzi odváženy do Pákistánu.

Fond odhaduje, že v Británii žije asi 3000 konvertitů od islámu ke křesťanství, z toho asi 2000 Iránců, zbytek z indického subkontinentu a z Afgánistánu. Ředitel Fondu řekl, že se situace horší, protože se vytvářejí paralelní muslimské komunity, jež považují konverzi za zradu.

Barnabas Fund

Keňa: 15 let péče o děti s AIDS

Jezuitští misionáři otevřeli před 15 lety v Nyumbani (diecéze Kitui) domov, kde pečují o HIV pozitivní děti, jejichž rodiče zemřeli na AIDS.

Dnes se domov stará o 102 dětí; některé z nich se učí na základní škole a jeden prošel na střední školu.

Dalších 2500 sirotků, jejichž rodiče zemřeli na AIDS a kteří žijí ve slumech Nairobi, těží z pomocného programu Lea Toto.

V těchto dnech osazenstvo domova vzpomíná na P. D'Agostina, průkopníka péče o „sirotky AIDS“. P. D'Agostino zde strávil celý život, pomáhal potřebným, nemocným, uprchlíkům, lidem všech ras a různého sociálního postavení.

Fides

ZPRÁVY

Kardinál Dziwisz žádá změnu vedení rádia Maryja

Tygodnik powszechny 3. září uveřejnil bez vědomí kard. Stanislava Dziwisze jeho projev na jednání biskupské konference ze dne 25. srpna, týkající se rádia *Maryja* a televize *Trwam*. Projev krakovského arcibiskupa nebyl zveřejněn, ale byl rozdán účastníkům jednání.

Kard. Dziwisz řekl, že u rádia *Maryja* nejde jen o osobu ředitele, ale o jeho odpovědnost za pastorační působení, jež se vymyká kontrole biskupů. Kdosi jiný přejímá odpovědnost za směr pastorace v Polsku, a tuto situaci označil Dziwisz za „práh krize“. Rádio *Maryja* není svorníkem jednoty polské církve, ale podnětem politických a společenských sporů.

Kardinál zmínil stížnosti zahraničních diplomatů ve věci antisemitismu, který se na vlnách tohoto rádia objevuje.

Kardinál Dziwisz navrhl požádat redemptoristy, aby se vedení rádia řídilo myšlením církve. Hrozí totiž podle něho, že na celou polskou církev bude pohlíženo jen prismatem pozic rádia *Maryja*. Připomněl, že za polskou církev nesou odpovědnost biskupové, nikoli rádio *Maryja* nebo televize *Trwam*. Biskupové mají prosazovat jednotu a mír. Požádal o ustavení nového vedení obou stanic, jež bude sloužit Polsku pod vedením biskupů a v jednotě s papežem.

Tygodnik Powszechny

Colorado: Direktiva biskupů o zdravotní péči

Biskupové státu Colorado nabádají katolíky, aby se informovali o možných rozhodnutích ohledně konce života a zajistili si, že zdravotní péče v tomto období bude odpovídat mravním principům církve.

Podle biskupů medicína pokročila a umožňuje lidem žít déle a zdravěji. Vznikly však další otázky ohledně toho, nakolik udržovat život. Těmto otázkám čelí

řada rodin. Proto biskupové doporučují sepsat prohlášení, aby rozhodnutí pacienta bylo lékařům známo. K direktivě je připojen příslušný formulář, který by měl zabránit sporům o přání pacienta, k nimž došlo např. v případě Terri Schiavo.

Církev trvá na tom, že každý lidský život je dar od Boha, který je podmínkou dalších darů.

Zenit

Italští františkáni pečují o bezprizorné děti

P. Guido Trazzani, misionář působící v Kazachstánu, referoval o práci s dětmi na ulici, se sirotky a s mentálně retardovanými dětmi. Františkáni zde ve vesničce poblíž Alma-Aty vybudovali domov, kde tyto děti vzdělávají.

Pomáhají jim místní učitelky a dobrovolníci. Jejich cílem je vybudovat pro děti domov a rodinné prostředí, poskytnout jim vzdělání a profesionální výcvik. Domov působí od roku 1996.

Fides

Návrh zákona vnucujícího interrupcie stiahnutý Nové víťazstvo pre Právo na život

Spoločnosť pre plánované rodičovstvo, slovenská pobočka najväčšieho medzinárodného poskytovateľa umelých potratov, potvrdila, že Ministerstvo zdravotníctva SR stiahlo zákon, ktorý mal nútiť nemocnice poskytovať umelé potraty, kvôli kampani Právo na život, ktorá od začiatku septembra odhaľuje pravdu o umelom potrate na 500 billboardoch po celom Slovensku a na plagátoch v MHD v Bratislave.

„Prehodnotenie návrhu zákona ministerstvom dokazuje, že postoj voči interrupciám je vážnou témou pre voličov súčasnej vlády. Vláda vie, že keď verej-

nosť zistí tvrdú pravdu o umelom potrate, nebude ho tolerovať. Toto rozhodnutie je potvrdením správnosti potreby a nadčasovosti našej kampane,“ hovorí Marek Nikolov, hovorca kampane.

„Teší nás, že ústavné právo na slobodu svedomia nie je nateraz ohrozené, hoci v dôsledku tohto víťazstva očakávame, že obhajcovia násilia budú skúšať rôznymi spôsobmi útočiť a spochybňovať našu kampan. Potrebujeme všetku pomoc, akú len môžeme dostať, aby ich snahy zlyhali tak ako doteraz,“ dodáva Jana Tutková z Centra pre bioetickú reformu.

pravonazivot.sk

Rada Evropy k bruselskému shromáždění

Na 11. září byla svolána do Bruselu manifestace proti islamizaci Evropy. Bruselský starosta ji zakázal a tisk sugeroval veřejnosti, že jde o xenofobní akci. Dostavilo se jen 200 lidí, z nichž polovina byla zatčena, včetně dvou českých akademiků. Podle německé svědkyně byli zvláště ostře sledováni účastníci, kteří měli izraelské vlajky.

K celé věci vydal prohlášení generální tajemník Rady Evropy Terry Davis. Píše se v něm, že Evropa není ohrožena islamizací, jak tvrdí svolavatelé, ale „bigoty a radikály“. V dalším odstavci je označuje za „samozvané obhájce evropských hodnot“.

Svobodu shromažďovací nelze podle tajemníka chápat jako možnost urážet. Výslovně mluví o urážce „milionů Evropanů islámské víry, kteří byli terčem dnešního nestydatého projevu bigotnosti a netolerance“.

Council of Europe, Brussels Journal, Nebezpečí.info

Pražský protest proti islamizaci Evropy

Asi 200 lidí se 11. září zúčastnilo shromáždění na protest proti islamizaci Evropy na Jungmannově náměstí. Pořádala je Konzervativní strana, Mladá pravice, moderovala představitelka Křesťanského vyslanectví v Jeruzalémě.

Zaznělo několik krátkých politických projevů ve prospěch protiraketové základny a píseň „Kde jsi byl, když se svět zastavil“. Předseda Mladé pravice mluvil o historické zkušenosti Evropy s islámským nebezpečím. Představitelka Společnosti přátel Izraele mluvila o terorismu v této zemi. Řekla, že Izrael je nárazníkem Evropy a váže na sebe většinu teroristických sil. Přítomným poděkovala za účast pracovnice vyslanectví USA.

RC

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli pokrýt režijní náklady spojené s jeho vydáváním.

S upřímným Pán Bůh zaplat

redakce

KOMENTÁŘE

Budme stranou křesťansko – sociální

S poslancem KDU-ČSL Ludvíkem Hovorkou o lidové straně a o tom, proč nepodpořil reformu

Během uplynulých týdnů jste se stal jedním z celostátně nejznámějších poslanců. Média v souvislosti s Vaší osobou nejčastěji používala výrazy „bledý“ či dokonce „nezdravě bledý“. Jaké byly ony týdny a dny před hlasováním o reformě? Alespoň pro diváka televizních obrazovek to vypadalo, že jste vystaven dosti silnému tlaku, abyste změnil svůj názor.

Nebylo to pro mne jednoduché. Očekával jsem, že ODS ustoupí minimálně v případě osvobození dětí do 15 let ode všech poplatků ve zdravotnictví. Česká republika není tak chudá, aby těch 800 milionů ročně pro své děti nenašla.

Vypadal jsem tak, jak jsem to skutečně prožíval.

Kdo Vás nejvíce přesvědčoval? Jenom straničtí kolegové nebo i další koaliciční politici?

V červnu to byli ministr Julínek a jeho náměstci, někteří poslanci z výboru pro zdravotnictví, v závěru pak předseda a kolegové z poslaneckého klubu a někteří další členové strany.

Měl jste v poslaneckém klubu KDU-ČSL nějaké spojence? Pokud ano, proč nakonec nehlasovali jako Vy?

Měl, ale oni byli i z těch zásadních připomínek nakonec ochotni ustoupit.

Jestli poslanec nemůže vyjádřit svůj názor, pak je zbytečné, aby ve sněmovně sedělo 200 poslanců, ale postačí, když se sejde 5 předsedů poslaneckých klubů (za každou stranu) a ti budou při hlasování zvedat čísla podle počtu poslanců.

Voliči mě chápou

Jak na Vaše jednání nahlízejí Vaši voliči? Spíše s porozuměním, nebo negativně?

Ve svém okolí jsem se setkal jednoznačně s porozuměním, dostal jsem spoustu podpůrných dopisů a e-mailů. Z toho usuzuji, že řadová členové strany mi rozumí a to nejenom z našeho kraje. Někteří členové okresního a krajského výboru a další na mé postoje měli jiný názor, ale to je demokratické.

Foto: KDU-ČSL Zlín

Myslíte, že Vaše hlasování KDU-ČSL spíše pomůže, nebo uškodí? Jedni o Vás mluví jako o svědomí KDU-ČSL, jiní jako o politikovi, který se nedokáže v zájmu celku povznést nad maličkosti a škodí tak celé straně.

Myslím, že to ukáže čas. Požadavek, aby reforma zdravotnictví začínala stanovením standardů péče a kontrolou 200 mld. korun, nepovažuji za maličkost, zrovna tak jako výpadek příjmů státního rozpočtu, porušení solidarity mezi lidmi s vyššími a nižšími příjmy, nebo projednávání novely zákona o stanovování cen léčiv a úhrad léčiv ze zdravotního pojištění obcházením normálního zákonodárského procesu. Možná, že někdo považuje požadavek na osvobození dětí od veškerých poplatků ve zdravotnictví za maličkost, já si však myslím, že stát by si měl více vážit těch, kdo budou v budoucnu vydělávat na naše důchody.

Jaká je hranice mezi stranickou loajalitou – nutnou k tomu, aby parlament mohl efektivně fungovat – a faktem, že dle ústavy má poslanec vykonávat mandát dle svého svědomí?

Myslíte si, že pokud poslanci nejsou stranicky loajální, pak parlament nemůže efektivně fungovat? Nebyly by schválené zákony lepší, kdyby skutečně poslanci hlasovali především podle

svého nejlepšího vědomí a svědomí? To vědomí je ale také velmi důležité, pokud jste v novinách zaznamenal, že řada poslanců v případě reformy ani nevěděla, o čem hlasuje. Jestli poslanec nemůže vyjádřit svůj názor, pak je zbytečné, aby ve sněmovně sedělo 200 poslanců, ale postačí, když se sejde 5 předsedů poslaneckých klubů (za každou stranu) a ti budou při hlasování zvedat čísla podle počtu poslanců.

Jak reagovala Vaše domovská organizace KDU-ČSL? Hovoří se i o vyloučení. Jde o rozhořčení zlínských lidovců nebo o snahu některých dostat se při příštích volbách na Vaše místo?

Moje domovská organizace v Šumicích mi dala plně za pravdu. Okresní výbor v Uherském Hradišti vyjádřil přesvědčení, že jsem hlasoval podle ústavního práva a mé rozhodnutí respektuje. Největší nespokojenost s mým hlasováním jsem zaznamenal u některých členů krajského výboru ve Zlíně.

Myslíte si, že reforma, připravená ministrem za KDU-ČSL, lidovcům spíše pomůže, nebo uškodí?

Reformu připravovali tři ministři, z toho dva za ODS a jeden za KDU-ČSL. Kterým stranám reforma pomůže a kterým uškodí, to ukáže čas a lidé.

KOMENTÁŘE

Z něčeho ustoupit nelze

Z čeho všeho jste nakonec ustoupil a na čem jste naopak trval?

Ustoupil jsem z požadavku nesnižovat daně z příjmu právnických osob pod 22 %, byl jsem ochoten ustoupit i z požadavku na vypuštění celé části zdravotnické z reformy veřejných financí, chtěl jsem, aby byly osvobozeny od veškerých poplatků děti alespoň do 15 let, aby se snížily poplatky za položku na receptu na 10 Kč a za návštěvu u lékaře na 20 Kč. Potom jsem ustoupil ještě víc a chtěl jsem, aby zůstalo alespoň osvobození od veškerých poplatků ve zdravotnictví u dětí do 15 let a aby ODS stáhla pozměňovací návrh, který se týkal kategorizace léčiv.

Co Vám tak vadilo na změně kategorizace léčiv?

Především způsob, jakým ODS rukou pana ministra Julínka přinesla v úterý večer před 2. čtením do Poslanecké sněmovny sedmnáctistránkový pozměňovací návrh – vlastně samostatný návrh zákona o zcela novém způsobu stanovování cen léků a výše úhrad léků ze zdravotního pojištění. Tento zákon měl být přitom projednán 23. srpna v legislativní radě vlády a poté měl být postoupen, pochopitelně i s prováděcími vyhláškami, do Poslanecké sněmovny. Ve středu dopoledne před podrobnou rozpravou jsme ještě zjistili, že text, který se objevil v pozměňovacím návrhu, neodpovídá textu, který prošel komisí legislativní rady a proto po našem upozornění byl posléze načten další pozměňovací návrh k pozměňovacímu návrhu.

Nepovažoval jsem za správné, aby o takovémto vysoce odborném textu, podle kterého se bude novým způsobem rozhodovat o cenách léků a o výši úhrad léků ze zdravotního pojištění a z kapes pacientů v rozsahu cca 45 – 60 mld. korun ročně, rozhodovalo bez řádného projednání zákona ve sněmovně a ve výborech a bez znalosti konkrétních prováděcích vyhlášek. Tento zákon navíc nesouvisí s reformou veřejných financí a proto je i značné riziko, že by Ústavní soud mohl tuto část zákona zrušit.

Považujete poplatky u lékaře za tak zásadní? Není horší přesun daní od přímých k nepřímým? Zatímco daň z příjmů platí jen člověk, který vydělává, nepřímou daň fakticky platí i děti, pro něž rodiče výrobky kupují. A právě věci základní spotřeby díky reformě

zdraží. To přece postihne právě rodiny s dětmi nejvíce (a více než 30 korun u lékaře).

Poplatky ve zdravotnictví u dětí se netýkají jenom poplatků 30 Kč u lékaře, ale i 30 Kč za každou položku na receptu, 60 Kč za den v nemocnici, v ozdravovnách a léčebnách, 90 Kč na pohotovosti apod. Nejsou to zanedbatelné položky pro rodiny s nižšími příjmy. Stejně tak v případě starších lidí s nízkými důchody to nebudou zanedbatelné položky. Modelové dopady daňových změn na různé kategorie domácností, které nám byly předloženy, neobsahovaly zahrnutí poplatků ve zdravotnictví a ekologických daní.

Myslím, že velmi málo poslanců je nadšeno tím, co všechno se schválilo.

Vydělají lidé s příjmem nad 80 000 Kč měsíčně

A co flexibilní rodičovská dovolená, která spočívá v tom, že maminky mohou zůstat s dětmi dle své volby 2 – 4 roky a vybrat si buď více peněz najednou a nebo méně peněz delší dobu. Fakticky to ale je tak, že na nejvíce peněz si přijdou matky, které jsou s dítětem doma 3 roky, a maminky, které jsou s dítětem doma 4 roky, dostanou v konečném součtu peněz méně. To příliš nemotivuje maminky, aby s dětmi zůstaly co nejdéle doma.

Flexibilní rodičovskou dovolenou vymyslel pan místopředseda vlády a ministr Nečas. Zákon rozeznává v zásadě tři způsoby čerpání rodičovského příspěvku:

– matka se rozhodne s dítětem setrvat doma do dvou let věku dítěte, pak pobírá rodičovský příspěvek 11 400 Kč měsíčně. Předpokladem ovšem je, že matka měla dříve plat minimálně na této úrovni. Na tuto možnost nedosáhnou tedy všechny matky. V tomto případě matka čerpá na rodičovském příspěvku asi 216 600 Kč;

– matka se rozhodne s dítětem setrvat doma do tří let věku dítěte, pak pobírá rodičovský příspěvek 7600 Kč měsíčně a celkově čerpá asi 235 600 Kč;

– matka se rozhodne s dítětem setrvat doma do 4 let věku dítěte, pak pobírá část měsíců příspěvek 7600 Kč a část měsíců 3800 Kč, v souhrnu pak asi 212 800 Kč, zde došlo ještě k menší změně.

Náš poslanecký klub i já jsme požadovali, aby výsledná částka za čerpání rodičovského příspěvku, pokud se matka rozhodne setrvat s dítětem doma do 4 let věku byla minimálně stejná, případně maličko vyšší, aby matky nebyly motivovány zůstat s dítětem pouze do 3 let věku dítěte.

Na tento požadavek však ODS nepřistoupila, došlo pouze k prodloužení pobírání vyšší částky 7600 Kč o 3 měsíce déle.

Každopádně reforma nejvíce postihne střední a nižší střední vrstvy (rodiny s čistým celkovým příjmem do 50 000 Kč). Vydělají na ní nejvíce ti úplně nejchudší, ale hlavně lidé s příjmem nad 80 000 Kč. Jde o cílený posun KDU-ČSL k jiné skupině voličů, o podvolení se tlaku koaličních partnerů nebo o syndrom „poslaneckého skleníku“, kdy už si poslanci a ministři ne vždy uvědomují, že ne každý má plat 80 000 Kč?

Na reformě, podle mého názoru, vydělají především lidé s příjmem nad 80 000 Kč.

Daňové změny v oblasti daní z příjmů právnických osob a fyzických osob podle mého názoru nesledují hlavní cíl reformy, tj. snížení schodků státního rozpočtu a snížení zadlužení státu. Měly by podpořit růst ekonomiky. Ten se může ale projevit se zpožděním a daňové výpadky ze snížení daní nemusí být v krátkodobém období nahrazeny odpovídajícími příjmy z růstu ekonomiky.

Hlavní cíl reformy sledují úspory v sociální oblasti a zastavení automatických valorizací sociálních dávek. Přitom ale tato reforma neřeší problém „černých pasažérů“, tj. lidí, kteří nechtějí pracovat.

Jedna sazba daně z příjmu fyzických osob není nikde na západ od našich hranic. Z toho důvodu, aby se snížilo riziko, že něco důležitého projde a něco méně důležitého neprojde, přiměla ODS koaliční partnery, aby se reforma sociální, daňová a zdravotnická sloučily do jednoho zákona a záměrně s tím spojila otázku důvěry vládě, aby se minimalizovalo riziko, že například experiment v daňové oblasti nebude schválen nebo že například nebudou zavedeny poplatky u lékaře, apod.

Myslím, že velmi málo poslanců je nadšeno tím, co všechno se schválilo.

Je nutno si rovněž uvědomit, že velmi mnoho pracujících lidí u nás ani zdaleka nedosahuje průměrné mzdy.

KOMENTÁŘE

Morálně-etická témata, solidarita a podpora slabých

Kde by podle Vás mělo ležet těžiště politického programu KDU-ČSL?

Strana lidová byla vždycky stranou křesťansko – sociální, konečkonců lidová znamená pro lidi a sociální neznamená socialistická. Myslím, že od tohoto zaměření by se neměla KDU-ČSL odklánět.

Morálně-etická témata (potraty, eutanázie, kmenové buňky) jsou důležitá a kdo jiný by se jim měl věnovat než křesťané.

Považujete současné směřování KDU-ČSL za odpovídající? Vnitrostranické vody rozbouřil dopis místopředsedy Macka, který si stěžoval na to, že

strana nemá vizi a funguje samospádem. Co Vy vidíte jako hlavní problémy KDU-ČSL? A co by měla dělat, aby se nepropadla pod hranici volitelnosti? Jsou například morálně-etická témata (potraty, eutanázie, kmenové buňky atd.) témata, která podle Vás stranu spíše táhnou dolů, nebo naopak?

Především si myslím, že morálně-etická témata, o kterých se zmiňujete (potraty, eutanázie, kmenové buňky), jsou důležitá a kdo jiný by se jim měl věnovat než křesťané, ale jenom s těmito tématy nevystačíme. Občany trápí spousta problémů každodenního života – téměř nekontrolovaný a neúměrný nárůst cen energií, nemožnost nalézt zaměstnání ve vyšším věku v případě, že přijdou o práci, daleko nižší než průměrné mzdy u většiny pracujících a k tomu stále se zvyšující životní náklady.

Občané také těžce nesou, že se vytrácí ze společnosti solidarita a že se rychle zvyšují rozdíly mezi úspěšnými a méně úspěšnými, roste napětí mezi mladými a staršími lidmi, vytrácí se mezigenerační sounáležitost a odpovědnost za své blízké.

Do zdravotnictví se vnášejí tržní principy, ale zdraví není zbožím a trh zde nemůže dobře fungovat, jediné za cenu poklesu kvality a bezpečnosti pro pacienta. Například v transformaci zdravotních pojišťoven na akciové společnosti a v záměru prodat některé zdravotní pojišťovny vidím velká rizika s možnými dalekosáhlými následky pro naše zdravotnictví.

Toto je pár příkladů témat, kterým by se KDU-ČSL měla určitě věnovat.

Děkuji za rozhovor.

Matyáš Zrno

Neděkujeme

Monitoring českých médií k papežově návštěvě

Česká média ani tentokrát nevyužila příležitost podat papežovu návštěvu u našich sousedů způsobem přijatelným pro nejpočetnější menšinu v naší vlasti. Mnozí žurnalisté totiž stále nechápou, že referují-li o dění v katolické církvi, jsou odběrateli jejich zpravodajství takřka výhradně katolíci. Ostatní lidé totiž podobné zprávy přeskakují. Stále asi převládá jakási pořouchlá snaha některých žurnalistů o to, aby čtenář, posluchač či divák v případě, že je náhodou katolík, byl spíše našťavaný, nežli spokojený s tím, co v médiích na to či ono téma hledá. A úkolem médií je přece v této souvislosti především podat zprávu o události a přesněji o slovech papeže. Raději bez vysvětlujících interpretací. Ty je lepší ponechat na čtenáři či posluchači, zvláště když si jejich autoři nejsou jisti anebo vůbec nemají páru o tom, čeho se vlastně dotýkají.

A tak kromě toho, že papežova slova nebyla nikde citována, mohli jsme se naopak dočíst například o tom, že prý „účast na setkáních s papežem byla mnohem menší, nežli se očekávalo“. Kdo tady ovšem očekával velkou účast? Autoři této tzv. „informace“ stěží. Hlavně ji však určitě neočekávali organizátoři papežovy cesty, tedy

rakouští biskupové, ani papež sám. Masová účast či mediální sledovanost, o níž mimochodem nebyla také nikdy zmínka, totiž nikdy nebyly a nejsou cílem papežských cest. Tím je vždycky pouhá nabídka náboženské svobody člověka.

Dále jsme se mohli dočíst, že papež se prý „postaral o rozruch“ svým „vyložení politickým projevem“ (ČTK 10. 9. 2007). Mělo se tak stát na plánovaném setkání s rakouskými politiky. Rozruch měl být způsoben vznesením „požadavku, že jednotná Evropa musí být budována na křesťanských základech“. Papež ve skutečnosti mluvil o „křesťanských kořenech Evropy, které představují dynamickou složku naší civilizace“. Kromě překroucení jeho slov se však také zdá, že je mu v tomto případě opět někým upíráno právo na svobodu slova.

Rozruch měl prý způsobit také onen neustále omílaný katolický postoj ve věci interrupcí a euthanasie. Pokud ano, tak nejspíš jen u některých pracovníků médií a zpravodajských agentur. Ve skutečnosti však byl jen připomenut starý problém, že totiž interrupce nemůže být pojímána jako lidské právo ve vlastním smyslu slova. Nic víc a nic míň.

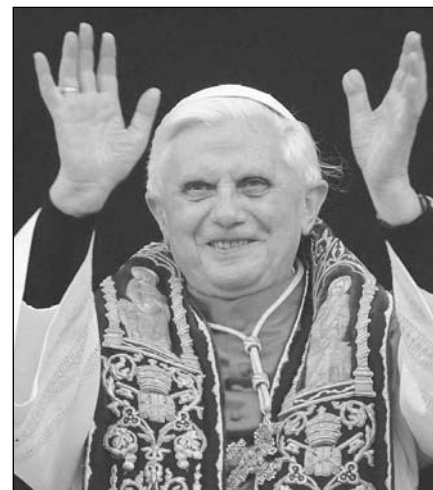

Foto: archiv

Podtrženo a sečteno, zdá se, že katolík je u nás jakoby soustavně tlačěn k tomu, aby zpravodajství o katolických událostech přeskakoval. Zbývá však otázka, kdo je bude potom vlastně sledovat... Pokud jde o televizní zpravodajství na podobné téma, je situace možná příznivější, protože se lze dálkovým ovladačem pohodlně vrátit do období němeého filmu. Avšak katolíci nepatří mezi stoupenice anachronismů.

Milan Glaser

<http://www.radiovaticana.cz>

KOMENTÁŘE

Reakce na článek „Velký zbojník“

Musím říci, že komentář „Velký zbojník“ (RC Monitor č. 14) ve mne vyvolal pocit tragikomična. Byl napsán v duchu „Kdo chce psa bít, hůl si vždy najde“. Tím psem je Evropská unie. A tou holí? Přerozdělovací politika v EU, kdy bohatší státy přispívají chudším na jejich rozvoj. Rozdělovat se s chudými je od počátku křesťanství považováno za ústřední činnost a naopak nechota toto činit je v Evangelii odsuzována těmi nejtvrdějšími slovy. A tak bychom mohli čekat, že pokud křesťanský autor bude EU něco vytýkat, tak snad spíše to, že přerozděluje málo, tj. že bohatší státy jsou přece jenom velcí lakomci. Ale kdepak. Přerozdělování je přirovnáno ke zbojnickému řemeslu – prostě k lupičství! V závěru této části textu je pak varování do budoucna, že přijde čas, kdy budeme na chudší státy přispívat i my a nebudeme od těch chudších moci nic chtít nazpátek. Věru slova, která určitě Evropskou unii v očích křesťanů musí poškodit. Tolik ke komické části.

Tragické ale je, že autor přejímá absurditu hláсанou denně běžnými médii, a faktické absurdity by se ale v RC Monitoru objevovat neměly. Mám na mysli tezi, že existuje nějaký „Brusel“, který si vymyšlí stále větší množství podrobných předpisů a lidskoprávních novot a nutí nás a všechny ostatní členské země je dodržovat.

Jaká je pravda? Všechny důležité předpisy jsou výsledkem jednomyslného rozhodnutí či dohody všech členských států a ve většině případů i Evropského parlamentu. Základní smlouva o EU, která je mezinárodní smlouvou mezi členskými státy, přitom zřizuje a pověřuje Evropskou komisi (EK) a Evropský soudní dvůr (ESD) dohledem nad dodržováním přijatých rozhodnutí. Jinými slovy: „Brusel“ (tj. EK a ESD) nutí členské státy, aby plnily závazky, které samy přijaly. Tím „Brusel“ plní úkol, kterým ho členské země pověřily. Pokud bychom stavěli na předpokladu, že autor toto všechno ví, pak musíme učinit závěr, že autor je nespokojen s tím, že se po někom chce, aby dodržel vlastní slovo nebo aby plnil svoje úkoly. To by ovšem bylo tragické a tak doufám, že autor pouze stavěl na dezinformacích o EU běžně hláсанých v médiích.

Závěrem bych chtěl vyjádřit svoje znepokojení nad tím, kolik křesťanů se dopouští omylu spočívajícího ve spojování věcí, které spolu vůbec nesouvisejí, jenom proto, že se dějí současně. Specifická moderní zla, jako je rostoucí společenský souhlas s potraty a eutanázií, banalizace sexu, morální relativismus a agresivní ideologie egoismu a vykonstruovaných práv jsou jevy, jejichž kořen nemá nic společného např. ani se vznikem Československa v roce 1918, ani

Foto: archív

s poválečným rozhodnutím evropských národů vybudovat pevné institucionální základy své spolupráce, které vyústilo ve vytvoření Evropské unie. Jejich kořenem je přeci převládající duchovní slepota vůči Božímu záměru s člověkem. Nakolik je tato slepota zaviněna těmi vidoucími, kteří svoje světlo nejsou schopni dostatečně zvěstovat, – toť legitimní otázka, o které by se mělo debatovat. Útoky na EU založené na nepravdách, nesmyslech nebo dokonce na označení dobra za zlo jsou v nejlepším případě cimermanovským krokem stranou od problému.

Pavel Bratinka

Odpověď autora

Vyvolal-li článek o přerozdělovací politice EU v někom pocit tragikomična, je to v pořádku, neboť právě tento pocit, bohužel, odpovídá realitě. Bylo by velkou chybou směřovat socialistický neosobní mechanismus přerozdělování s křesťanským ideálem pomoci nuzným. Pomoc v křesťanském pojetí je vždy dobrovolná a spočívá v tom, že chudému se určité prostředky k životu prostě dají, pokud je skutečně potřebuje. Rozhodně nemusejí chudí část svých peněz ještě někam odvádět, aby je pak pracně dobývali zpět, jako je tomu u států Evropské unie. A je také otázkou, nakolik ty „chudší“ státy EU ony subvence opravdu potřebují. Myslím, že by finanční pomoc spíše potřebovaly některé země Afriky, nebo Asie, jež jsou doopravdy

chudé. (Ovšem ne tak, aby musely samy své peníze nejdříve někam odvádět.)

Další zásadní rozdíl je v tom, že ke křesťanské pomoci jsme nabádáni, ale je vždy ponecháno na našem rozhodnutí, nakolik ji poskytneme. Kdežto peníze odváděné do EU pocházejí z našich daní a ty přece dobrovolné nejsou. A občané, plátcí daní, by většinou s takovým zacházením se svými penězi těžko souhlasili, byli by jistě spíše pro to, aby zůstaly v naší republice.

Otázkou je ale i to, nakolik dobrovolně k celému byrokratickému mechanismu přistoupily samotné vlády členských zemí. To se už zdaleka netýká jen financí, ale i všelijakých těch předpisů, závazků a dohledu nad tím vším. Je normální, že někdo pověří jiného dohledem

nad svými podřízenými. Ale těžko bude někdo dobrovolně žádat o dohled nad sebou samým. Nejen o kontrolu toho, co dělá, ale o skutečný dozor spojený s tresty. O něco takového by stál snad nějaký masochista. Státy mají naopak vždy přirozenou snahu o co největší nezávislost a samostatnost. Ta je často velmi omezoována, což však, jak ukazují dějiny, nebývá z jejich vůle, ale kvůli tlakům zvenčí.

Nejen snaha států o omezení vlastní svrchovanosti je velmi podivná, ale i ona jednomyslnost v této věci. To ale dokonce dobře známe z dob socialismu, kdy se také hlasovalo zpravidla jednomyslně, také bývali všichni pro. Však se tehdy mezi lidmi objevilo rčení, že je něco „dobrovolně povinné“.

Vít Cigánek

Z Vatikánského rozhlasu

Proč náročná a „zpozdilá“ církev přitahuje mládež?

K setkání Benedikta XVI. s půl milionem mladých lidí v Loretu

Naše média nevěnovala ani zmínku velkolepému setkání Benedikta XVI. s více než půl milionovým davem italské mládeže v Loretu. A možná je to na jednu stranu dobře. Katolík se alespoň nemusel v českých médiích konfrontovat se zprávami o tom, že papež a kněží měli při mši svaté kněžská roucha v zelené barvě, aby byl prý „zdůrazněn ekologický rozměr“ této akce. Tuto „zajímavou“ interpretaci liturgické barvy kněžských ornátů by totiž naše média od zahraničních agentur nejspíš také – jak se říká – zbaštila i s navijákem. I když je pravda, že ekologické prvky se na setkání v Loretu vyskytly, byť spíše v technické organizaci pobytu mladých, a potom i v nedělní papežově promluvě, určitě to nebylo důvodem toho, proč byla sobotní vigilie se Svatým otcem třetím nejsledovanějším televizním programem v Itálii (3 miliony 116 tisíc diváků).

Vřelé přijetí papeže

Impozantní pestrobarevné moře mladých lidí s elánem sobě vlastním papeže nejen triumfálně přivítalo, ale také mu s napětím naslouchalo, když v rámci bohatého programu po jejich (předem připravených) otázkách odložil svoje (také připravené) odpovědi a klidně, spontánně a přesvědčivě odpovídal.

„Dojemný“, „úžasný“, „prostý“, „rozumilý“ – těmito přívlastky definovali papeže mladí lidé po té, co se s ním setkali a vyslechli jeho slova. A to – na rozdíl

od televizních diváků – neviděli tak dobře slzy, které se zaleskly v papežových očích, když naslouchal životnímu příběhu jedné z účastnic, která na pódiu vyprávěla o své anorexii, jež ji přivedla na práh smrti, o svém životě v nefunkční rodině, jejíž otec, pokud byl vůbec přítomen, uměl komunikovat jenom násilím. Papežovo pohnutí mohlo zaskočit nanejvýš jen některé žurnalisty. Svědectví oné 25leté ženy bylo dojemné mimo jiné i tím, že osud této dívky dostal smysl na Světovém setkání mládeže v Římě v jubilejním roce 2000. Tam poznala společenství živých katolíků, kteří ji pomohli nalézt cestu ke světu a naději. A přítomnost jejího sotva dvouletého synka na tomto setkání byla jakýmsi důkazem nově nastoupené cesty. Nikterak stydlivé objetí s Petrovým nástupcem, které po jejích slovech následovalo, nebylo ani z jedné strany hrané či nepatřičné.

Církev oslovuje mladá

To je jeden z kamínek obrovské mozaiky dojmů, která vznikla na tomto setkání Benedikta XVI. s převážně italskou mládeží. Obraz, který lze bez obav aplikovat na mládež celé Evropy, staví i zcela nezasvěceného pozorovatele před otázkou: Jak to, že tato mládež přichází na setkání s představitelem církve, která nemá na své straně média, ani filmové producenty? Jak to, že se zaujetím poslouchá jeho slova o tom, že „mají snít o projektech dobra, které v nich vzbuzuje

Duch svatý;“ radí jim, ať „nechodí cestou pýchy, nýbrž pokory“, ať „neposlouchají zističné a svůdné hlasy, propagující životní styl poplatný aroganci a násilí, zpupnosti a úspěchu za každou cenu“, nýbrž ať „preferují alternativní cesty, indikované pravou láskou, i kdyby se někomu jevily jako zpozdilé a nemódní“.

Jinými slovy, jak to, že právě katolická církev, jejíž postoje a hodnoty jsou s větší či menší shovívavostí představovány jako zastaralé čili pomýlené, má takovou sledovanost a sympatie i mezi mládeží? Proč takový zájem?

Události minulého víkendu však nabízejí odpověď, byť za pomoci srovnání, které není příliš politicky korektní z hlediska ekumenického. V Itálii se tuto sobotu skončil společný synod dvou protestantských církví, na kterém obě – metodistické a valdenské – společenství přijala rozhodnutí uznávat homosexuální partnerství a žehnat jim. Vysloužila si tím, samozřejmě, sympatie některých italských žurnalistů. Stejně jako i mnohé jiné církve a církevní společenství ve světě, když modernizovaly své přesvědčení v oblasti morálky a víry.

Přízpusobení světu nebo náročnost?

Čísla však hovoří jasně. Uvnitř protestantského světa v Evropě i Spojených státech prožívají nebyvalý rozmach právě ta protestantská společenství, která jsou v morálních otázkách blízko konzervativní katolické církvi, zatímco ta společenství, která se přizpůsobují kultuře dominující v médiích, ztrácejí své členy a místy jim hrozí úplný zánik. Smutné porovnání úpadku protestantismu zejména v severní Evropě a úspěch konzervativních protestantů ve Spojených státech nabízejí odpověď na výše položenou otázku. Generální audience, které jsou nyní navštěvovány ještě více než ty už tak rekordní z dob Jana Pavla II., hovoří také jasně. Mladí možná ne vždycky dokáží aplikovat učení církve, ale určitě by vůbec nevěděli, co si počít s církví, která jim tvrdí, že všechno, co dělají, je vlastně OK. Jsou zkrátka naopak přitahováni církví náročnou, schopnou říci jim jasné slovo. Právě tak, jako to opět udělal papež v Loretu.

Milan Glaser

<http://www.radiovaticana.cz>
(mezititulky redakce)

Z Vatikánského rozhlasu

Pravda je víc než demokracie

Demokracie se nesmí stát „diktaturou relativismu“

Následující postřehy se mohou zdát prosté či dokonce banální. Jsou však základem úvah o demokracii jakožto metodě, která má vztah k pravdě. Říci demokracie totiž znamená mluvit o metodě, která stanovuje pravdu; o metodě, kde je pravda určována většinovým názorem osob, z nichž se skládá společnost.

Pokud se sejde sto osob, aby vyjádřilo své mínění v nějaké otázce, není nutné, aby se všichni shodli na jednom názoru. Stačí když většina, tedy 51 z nich, manifestuje stejný postoj k problému, aby se vědělo, které řešení má být považováno za správné. Nejsou ani tak zapotřebí důvody, které opodstatňují dotýč-ný názor. Stačí ten názor odsouhlasit. S pravdivostí vyjádřeného názoru příliš nesouvisí ani to, zda těch, kteří mají odlišný názor, je mnoho nebo málo. Demokratická metoda se může jevit jako pohodová. Avšak jediný hlas může rozhodovat i o problému velké závažnosti.

Aby se zabránilo tomu, že většina osob – třeba naprostá – bude vykonávat bezohledně svou moc, musí se připustit, že existují určité pravdy, které jsou „nedisponovatelné“, to znamená, že nemohou být podrobeny hlasování, nezávisí na většině, která je zastává.

Znamená to, že kritériem platnosti nějakého názoru by mělo být počítadlo? Kvantita zastánců daného názoru není mírou jeho pravdivosti. Kdyby se v nějakém státě rozhodlo, že bude legalizována vražda, loupež nebo zabití fyzicky postiženého, nemělo by takové rozhodnutí vůbec žádnou platnost, i kdyby bylo přijato všemi hlasy. Pravda má převahu nad svobodou jednotlivců.

Aby se zabránilo tomu, že většina osob – třeba naprostá – bude vykonávat bezohledně svou moc, musí se připustit, že existují určité pravdy, které – řečeno slovy Benedikta XVI. – jsou „nedisponovatelné“, to znamená, že nemohou být podrobeny hlasování, nezávisí na většině, která je zastává. Z toho je zřejmé, že existuje pravda silnější než hlas většiny: pravda, na jejímž základě je např. zabití nevinného člověka, byť těžce nemocného, hrůznou nespravedlností.

Foto: www.sos.cz.gov

Současná demokratická procedura se může jevit monstrózní, a přece je kladena jako alternativa hodnotnější nebo jednoduše platná v případech, kdy je pravda považována za méně důležitou než je vůle většiny. Post-moderní demokracie se tak postupně a skoro bez povšimnutí otevírá relativismu a skepticizmu. Dokud ve společnosti ještě vládly nedotknutelné morální a náboženské hodnoty a principy, představovaly nepřekročitelnou mez pro lidskou iniciativu neboli svobodu, která není normována nevyvratitelnými pravdami.

Zakladatelé demokratického státu by však nemohli vyhlásit žádnou Deklaraci nezávislosti nebo lidských práv, kdyby ji nezaložili na „pravdě o člověku“, pravdě, která není libovolná, ale přijímaná díky existenci přirozeného zákona, dovršeného zákonem zjeveným. Jinými slovy, pravda je solidnější a důležitější než svoboda, která nemá normy. Pokud nebudeme pozornější, stane se demokracie „diktaturou relativismu“, jak to nazývá papež Ratzinger. Demokracie je moderní forma Babylonské věže, symbol lidstva, které se vyvleká ze vztahu k autoritě, pocházející od Boha, aby hlásala, že „moc patří lidu“.

Tyto úvahy se mohou zdát trpké těm, kteří podléhají určité sortě soudobého myšlení, které sugeruje, že demokracie, ať už je chápána jakkoli, musí být považována za absolutní dobro, které bylo svěřeno

lidem. A ve jménu laicismu, silně poplatného antikatalicizmu a nenávisti k náboženství, stává se pak jediným „absolutním“ – a řekněme rovnou „božským“ – prvkem soudobé kultury.

Zakladatelé demokratického státu by však nemohli vyhlásit žádnou Deklaraci nezávislosti nebo lidských práv, kdyby ji nezaložili na „pravdě o člověku“, pravdě, která není libovolná, ale přijímaná díky existenci přirozeného zákona, dovršeného zákonem zjeveným.

Ve století, které je teprve na začátku, se proto začíná rýsovat střet civilizací, kde jsou na jedné straně církve a všichni, kteří uznávají nezbytnost zakotvit demokratickou metodu v nedotknutelné pravdě o člověku, a na druhé straně zase relativistické a nihilistické demokracie, jako například Evropská unie, která káže a šíří skepsi. Stačí pohlédnout na bioetiku. Stačí pomyslet na pseudo-demokratickou moc, kterou mohou mít prostředky masové společenské komunikace, jež formují současnou mentalitu.

Jasně se tu ukazuje, za co se mají zasazovat lidé dobré vůle.

Alessandro Maggolini
Přeložil Milan Glaser
<http://www.radiovaticana.cz>

Z Vatikánského rozhlasu

Aby se odstranila relativizace pravdy, je třeba začít od fyziky

Rozhovor s profesorem Milošem Lokajíčkem

Již od dob Descartesa začali někteří myslitelé pociťovat neshodu mezi přírodními vědami a náboženskou vírou. Proto se domnívali, že exaktní věda nakonec víru úplně vytlačí z naší reality. Takový pohled vytvořil mezi vědou a vírou jistou propast. Prof. Miloše Lokajíčka z Fyzikálního ústavu AV ČR jsem se proto zeptal, zda se člověk, který věří v Boha a který zároveň vědecky bádá, necítí aspoň občas vnitřně rozdělený...

Já sám mohu vyslovit jenom svoji zkušenost. V mnoha případech to závisí na tom, v jakém prostředí ten člověk žije a s jakými poznatky se setkává. Já jsem měl zřejmě to štěstí, že jsem prošel skupinou lidí kolem dominikánů hned po druhé světové válce, diskutovali jsme a setkávali se s Dr. Arturem Pavelkou apod. Pak k takovému integrálnímu vedení přispělo to, že jsem byl v úzkém osobním kontaktu s Josefem Zvěřinou. Takže můj pohled byl vždy hledáním pravdy o světě, která není nijak rozdělená.

V některých historických obdobích se však náboženská víra a věda spolu moc nesnášely. Proč tomu tak bylo?

Mluvíme-li o vědě a víře, tak mluvíme v podstatě o vztahu víry a přírodovědy, především fyziky. O těchto vědách je možné mluvit až od konce středověku a od začátku novověku. Hlavními zakladateli těchto věd byli Galileo Galilei a Isaac Newton. Oba vycházeli z integrálního, transcendentního, náboženského pohledu na svět. Rozpor, o kterém mluvíme, se začal objevovat až vlivem Descartesa, který zdůraznil význam lidského myšlení pro poznávání světa a tím nahrál jakési pýše lidského rozumu. Člověk jako by začal hledat způsoby, jak by tento svět sám konstruoval (stvořil). Teprve tehdy se začal objevovat hlubší rozdíl v názorech na tento svět. Toto se začalo uplatňovat krátce po Descartesovi v názoru, že musíme hmotu interpretovat na principu molekul a atomů, které už nemůžeme našimi smysly pozorovat a tím byla otevřena cesta ke konstrukci; ke konstrukci toho, jak by ten svět vypadal měl.

K nové etapě došlo na přelomu 19. a 20. století, kdy se objevila existence jádra, elektronů a dalších složek hmoty, které byly ještě „o patro níž“ než atomy

Vatikánská astronomická observatoř

a molekuly. Tím bylo otevřeno pole pro naše uvažování, které se spojilo s pozitivistickým přístupem, podle něhož vlastně stačilo, aby model nebo předpovědi nějakého matematického modelu byly v souladu s jistou množinou experimentálních dat. A tak se vlastně otevřela cesta k rozdílným interpretacím tohoto světa. Zde záleželo na tom, kdo vlastně přišel první s nějakým modelem. V tomto smyslu pravda závisela na rychlosti, s jakou se s tím modelem přišlo a pak rozhodující už byla jen víra v příslušný matematický model. Na tomto základě bych proto přeformuloval ten výrok, že víra a věda se vzájemně nesnášely. Spíše se totiž nesnášela věda a pravda.

Dá se to dobře dokumentovat na vzniku hlavní fyzikální teorie, kvantové mechaniky, která platí v této době i s jejími paradoxními charakteristikami. Kvantově mechanický model, tak jak ho známe, nebyl vlastně důsledkem experimentálních dat a faktů, ale byl zkonstruován Bohrem tak, aby odpovídal jeho představám o světě, které byly plně ovlivněny Kirkegaardovou negativní dialektikou a filozofií Dálného východu. Mohu k těmto tvrzením poskytnout velmi podrobné zdůvodnění, protože právě v tomto roce jsem dokončil poslední část studie, která se těmito otázkami podrobně zabývá.

Tzv. paradoxy kvantové mechaniky plynou z předpokladu, které do celé teorie byly budovány dodatečně a navíc. Nemají v podstatě nic společného se souhlasem nebo nesouhlasem této teorie s experimentálními daty. Výměna mezi vědou a vírou je podmíněna jednou věcí: a sice, že se začnou detailně prověřovat všechny předpoklady moderních fyzikálních teorií, aby se skončilo s tím, že se za pravdu uznává pouze to, co obecně přijme fyzikální komunita.

Jaká je podle vás situace vztahu mezi vírou a přírodními vědami v současné době?

Je v tom obrovský zmatek. Někteří lidé tvrdí, že mezi vědou a vírou je souhlas a přitom tlumočí fyzikální argumenty, které s tímto tématem nemají nic společného, a nebo jsou naprosto banální či bezobsažné. V tomto ohledu bylo třeba začít na seriózní bázi, kdy se musí nějakým způsobem interdisciplinárně zkoumat všechna tato témata a to byl důvod, proč jsme v rámci Křesťanského akademického fóra vytvořili Centrum interdisciplinárních studií, v němž se snažíme tyto otázky podrobně řešit. Zatím jsme vykonali takovou přípravnou práci, na níž se podíleli především přírodovědci, ale materiály, které jsme

Z Vatikánského rozhlasu

připravili, byly už využity v přednáškovém cyklu věda a náboženství, jenž jsem s podporou Templestonovy nadace uskutečnil v předminulém akademickém roce na KTF UK a nyní od zimního semestru připravujeme rozšíření těchto studií na seriózní bázi a chtěli bychom do nich přivést větší počet i filozofů a teologů.

Čím si myslíte, že právě mezioborový dialog mezi teologií, filozofií a přírodními vědami může přispět?

Mezioborový dialog je nutností už z hlediska poznávání světa, protože umožňuje srovnávat a využít výsledků speciálních věd, kde se uplatňuje logický systém, kde se uplatňuje falsifikace,

a pak ho umožňuje rozšířit a klást nové otázky jednotlivých speciálním vědám. Zde se otevírá možnost, aby všechny aspekty vidění světa se nějakým způsobem integrovaly a prolínaly.

Někteří filozofové ovšem v současné době dost často relativizují absolutní pravdu jako takovou. Každý má podle nich vlastní pravdu. Zdá se tedy, že teologie stejně tak jako věda, pro něž je hledání pravdy velmi důležité, s takovou filozofií mohou vést plnohodnotný dialog velmi nesnadno...

Pravdu nerelativizují jen filozofové, ale i přírodovědci. Když vezmete v úvahu rozvoj vědy ve 20. století, tak přírodovědeckou pravdou se stal pro větší-

nu fyziků matematický model (i když je pravda, že existuje dosud několik fyziků, kteří mají realistický pohled na svět), který odpovídá určité množině experimentálních dat. A tak v různých oblastech fyzikálního výzkumu existují modely, které se všechny pokládají za pravdivé, i když jsou z určitého hlediska mezi sebou ve velmi vážném logickém rozporu nebo se neshodují v některých charakteristikách. Domnívám se, že aby chom odstranili zmíněnou relativizaci pravdy, je třeba začít od „nejjednodušší“ a „nejprůhlednější“ přírodní vědy, fyziky, která se zabývá právě vlastnostmi základních složek hmoty.

Jan Regner

<http://www.radiovaticana.cz>

Ekumenické rozpaky?

Nevybíravé výpady proti papeži a katolické církvi se objevily především v tištěných médiích po vydání papežova dovolení užívat starší latinskou liturgii těmi, kdo chtějí, a dokumentu vatikánské Kongregace pro nauku víry o některých otázkách katolického učení o církvi. Nejenom v deníku Právo, který je vždy spolehlivý, pokud jde o to, využít příležitosti k výlevům zášti a šíření omyletých předpokladů o katolické církvi, ale z nějakých důvodů – nejspíš z nedostatku jiných nápadů – dorazilo téma „katolická církev“ také skoro do všech titulů regionálního tisku. Autoři příslušných článků (Luboš Resler – regionální tisk, např. Českobudějovický deník 13. 7. 2007, Martin Hekrdla – Právo 12. 7. 2007) nejenom, že nečetli příslušné vatikánské dokumenty, ale ani tuto potřebu neměli, takže z jejich článků se kromě vyložených lží, jako např. že papež nařídil v církvi užívání latiny, nedozvěděl nikdo nic jiného než jen to staré známé: „katolická církev je arogantní, konzervativní sekta, která nyní praskla dveřmi, a nechce vést dialog s nekatolickými církvemi,“ v člancích nechyběl ani osvědčený odkaz do historie na to, jak církev prý pronásledovala „filozofy, matematiky, astronomy a další badatele“.

Vedle těchto žurnalistických splašků se objevily i reakce představitelů nekatolických církví. Jednak pozitivní, které pocházely od většiny pravoslavných církví, a jednak negativní, které přišly od protestantských církví. Ty druhé rozhodně překvapily, protože přišly od osob, u kterých lze předpokládat jis-

té zasvěcení do teologické problematiky, což by samo o sobě mělo bránit jejich údivu nad stroze akademickým žánrem subtilních teologických výpovědí katolické hierarchie, které se navíc zakládají na výpovědích 2. vatikánského koncilu a jsou určeny především katolickým teologům a vůbec těm, kteří sdílejí katolickou víru a tedy i katolické učení o církvi. Skutečnost, že toto učení je jiné než učení protestantských církví o církvi, je přece notoricky známý fakt, jenž je vlastním důvodem vedení ekumenického dialogu. Nebo snad někdy někdo slyšel od představitelů katolické hierarchie, že by věroučné pozice protestantských církví byly překážkou dialogu? Anebo že by protestantské pojetí církve dělalo z katolíků křesťany druhého řádu? Přesně takové výtky bylo totiž možné slyšet od představitelů našich největších protestantských církví na adresu církve katolické.

Tato rozjitřená situace však přináší také plody: vyšly totiž najevo těžkosti takzvaného ekumenismu, které jsou zaklety už v chápání samotného pojmu „ekumenický“. Oficiální katolická terminologie tradičně označuje za ekumenické koncily nejen onen 2. vatikánský, ale také 1. vatikánský, tridentský, lateránský atd. až k onomu prvnímu koncilu, který se počátkem 4. století konal v Niceji. Jiný pohled je zřetelný u společenství nekatolických, nemluvě přitom o mnoha žurnalistech, pro které je ekumenismus prázdný pojem, jemuž připisují obsah podle své momentální potřeby. V každém případě však těžkosti, které objektivně existují, je třeba vidět,

mají-li být řešeny, a nikterak to neprotiřečí lásce. Čestnost, poctivost a upřímnost přece k opravdovému dialogu patří, ať už má přívlastek ekumenický nebo jiný.

Kromě toho se zdá, že je-li řeč o ekumenismu, jakoby katolická hierarchie s papežem v čele byla pro leckoho dobrá tehdy, zorganizuje-li – případně zaplatí – nějaké to sympozium, nejlépe zahraniční. Užitečná se však jeví také jako nějaký fackovací panák, který je dobrý hlavně ke zviditelnění toho, kdo se odváží jej insultovat. A k tomu, jak každý ví, dnes velké odvahy potřeba není. Naopak. Již od počátků dějin církve stačí sama příslušnost k ní jako důkazní materiál inkriminačních a diskriminačních pokusů všech sil, které se stavějí proti hledání pravdy.

Kromě zmíněných těžkostí se tak ukazuje především stará známá skutečnost: katolická církev je jedinou institucí, jejíž právo mluvit o sobě samé je popíráno. Dnešnímu světu nevádí ani tak to, vyjadřuje-li se katolická církev k čemukoli jinému: sociální problematika, ekologie, ba dokonce i ta morálka jsou přijatelná témata. Problém však vznikne vždycy, začne-li katolická církev mluvit sama o sobě. Tady jsou mnozí – věřící i nevěřící – přesvědčeni, že je třeba ji opravit, ba pokárat. Je to přesně ten problém, který měl Ježíš Kristus, když mluvil o sobě. Právě zde totiž leží kámen úrazu nebo kámen nárožní celého jejího poselství.

Církev zde tak jen věrně následuje svého Pána.

Milan Glaser

<http://www.radiovaticana.cz>

NA ZÁVĚR

Ještě jednou k návrhu Cyrila Svobody na vyřešení vztahu církve a státu

Pan Horký si v reakci na můj článek komentující návrhy ministra Cyrila Svobody na vyřešení vztahu církve a státu stěžuje, že jsem příliš útočný a silně přeháním (RC Monitor 15/2007). Nenapsal ovšem v čem a místo toho nám nabídl nepřilíh ucelenou směs hezky znějících formulací. Není mi z nich ale úplně jasno, jaký je vlastně názor pana Horkého na Svobodův návrh, což bylo hlavním tématem mého textu. Mohu se tak pouze domnívat, co znamená třeba věta „Je bláhové spoléhat na to, že církev bude po materiální stránce trvale žít z minulosti.“ Mínil tím pan Horký, že se má církev vzdát vrácení ukradeného majetku? Nebo teze o diskontinuitě držení majetku... když panu Horkému ukradnu auto, také nastane jistá diskontinuita držení majetku. Ale asi to neznamena,

že by pan Horký své auto nechtěl vrátit. Samozřejmě, že 57 let je dlouhá doba a i církev uznává, že ne vše lze vrátit. Právě proto získá církev od státu za část majetku finanční náhradu.

Církevní majetek že je jen „přání minulých lidí o zabezpečení provozu církve“? Musím se přiznat, že této větě prostě nerozumím. „Pokud má církev žít z přítomnosti, pak musí jako hlavní zdroj provozních vydání brát příspěvky svých členů i odjinud.“ Ale vždyť to tak je. Jen příspěvky členů by měly být jako dosud dobrovolné (sbírky) a ne povinné. A ono „odjinud“ nechť je stát, který už skoro 60 let užívá církevní majetek. Pan ministr Svoboda nenavrhuje jen „kvantifikovat a technicky přesněji provádět sběr příspěvků“. Navrhuje dosavadní dobře fungující a dobrovolný model

(navíc se staletou tradicí a jistým domácím kouzlem) sbírek „do kasičky“ nahradit povinnou pravidelnou rentou jednoho procenta z platu. Budiž. Horší ale je, a proto jsem také byl tak „útočný“, že zrovna ve chvíli, kdy se konečně stát a církev po náročných pracích a těžkých jednáních blíží k oboustranně přijatelnému vyřešení vztahu církve a státu... ve chvíli, kdy by návrh ministerstva kultury mohl získat potřebnou politickou podporu, že v takové chvíli vystoupí lidovecký ministr a bez konzultace s kýmkoli v podstatě řekne: „tento návrh je špatný, já mám lepší.“ A je mu jedno, že církev je proti, že vlastní strana je proti a že proti jsou i koaliční partneři. Je mu jedno i to, že jeho návrh je zmatený a nekoncepční. Říká se tomu kudla do zad.

Matyáš Zrno

Liturgická čtení

30. 9.	Neděle	Am 6,1a.4-7, Žl 146, 1 Tim 6,11-16, Lk 16,19-31 <i>26. neděle v mezidobí</i>			
1. 10.	Pondělí	Zach 8,1-8, Žl 102, Lk 9,46-50 <i>sv. Terezie od Dítěte Ježíše</i>	4. 10.	Čtvrtek	Neh 8,1-4a.5-6.7b-12, Žl 19, Lk 10,1-12 <i>sv. František z Assisi</i>
2. 10.	Úterý	Ex 23,20-23a, Žl 91, Mt 18,1-5.10 <i>sv. anđělé strážní</i>	5. 10.	Pátek	Bar 1,15-22, Žl 79, Lk 10,13-16 <i>sv. Palmác</i>
3. 10.	Středa	Neh 2,1-8, Žl 137, Lk 9,57-62 <i>sv. Maxmilián</i>	6. 10.	Sobota	Bar 4,5-12.27-29, Žl 69, Lk 10,17-24 <i>sv. Bruno</i>

7. 10.	Neděle	Hab 1,2-3; 2,2-4, Žl 95, 2 Tim 1,6-8.13-14, Lk 17,5-10 <i>27. neděle v mezidobí</i>			
8. 10.	Pondělí	Jon 1,1-2,1.11, Jon 2,3-8, Lk 10,25-37 <i>sv. Simeon</i>	11. 10.	Čtvrtek	Mal 3,13-20a, Žl 1, Lk 11,5-13 <i>sv. German</i>
9. 10.	Úterý	Jon 3,1-10, Žl 130, Lk 10,38-42 <i>sv. Dionýsius a druhové</i>	12. 10.	Pátek	Jl 1,13-15; 2,1-2, Žl 9, Lk 11,15-26 <i>sv. Radim</i>
10. 10.	Středa	Jon 4,1-11, Žl 86, Lk 11,1-4 <i>sv. Paulin</i>	13. 10.	Sobota	Jl 4,12-21, Žl 97, Lk 11,27-28 <i>sv. Eduard</i>

RC MONITOR — zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Zdeňka Rybová, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Ondřej Vaněček, Mgr. Matyáš Zrno. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.